

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0512U000859

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 06-12-2012

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Страшнюк Володимир Юрійович

2. Strashnyuk Volodymyr Yuriyovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 03.00.15

Назва наукової спеціальності: Генетика

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 08-11-2012

Спеціальність за освітою: 8.070402

Місце роботи здобувача: Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: Україна, 61022, м. Харків, майдан Свободи,4

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.562.02

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Національний науковий центр радіаційної медицини Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 04837835

Місцезнаходження: вул. Юрія Ілленка, 53, м. Київ, Київська обл., 04050, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: Україна, 61022, м. Харків, майдан Свободи,4

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.23.37

Тема дисертації:

1. Структурно-функціональні характеристики політенних хромосом і прояви кількісних ознак у *Drosophila melanogaster* Meig.
2. Structural and functional characters of polytene chromosomes and displays of quantitative traits in *Drosophila melanogaster* Meig.

Реферат:

1. Об'єкт дослідження: структурно-функціональні особливості політенних хромосом *Drosophila melanogaster* Meig. у зв'язку з відмінностями за генотипом, впливом екзогенних і ендогенних факторів та проявом кількісних ознак. Мета роботи: дослідження структурно-функціональних характеристик політенних хромосом у зв'язку з відмінностями за генотипом, впливом факторів довкілля, біологічно активних речовин та проявом кількісних ознак у *Drosophila melanogaster* Meig. і можливістю використання політенних хромосом як тест-системи для оцінки дії екзогенних і ендогенних чинників. Методи: генетичні, цитогенетичні, статистичні. Теоретичні й практичні результати, новизна: Вперше досліджена генетична варіабельність ступеня політенії хромосом у слинних залозах личинок дрозофіли, а також вплив на цей показник температурних умов, личинкового перенаселення, екдистерону, аналога ювенільного гормону –

метопрену і вітаміну B12. Вивчено вплив генотипу, температури, щільності культури та гормональних препаратів на пуфову активність політенних хромосом. Показано зв'язок диференційної пристосованості ліній та гібридів дрозофіли з проявами функціональної активності хромосом. Отримані нові дані про вплив генотипу на структурні характеристики хромосом, що стосуються гетеропуфлювання на ділянках асинапсису, відмінностей інбредних ліній та міжлінійних гібридів дрозофіли щодо гомологічної та негомологічної кон'югації хромосом. Показано вплив генотипу і факторів зовнішнього середовища на прояви генетичної нестабільності, обумовленої явищем нерівного кросинговеру. На основі результатів дослідження розроблені нові цитогенетичні методики: способи визначення екдизону, ювенільного гормону та їхніх аналогів у культуральному середовищі, спосіб визначення активності біологічно активної речовини. Галузь використання: Нові методики запропоновані для практичного застосування у бджільництві, шовківництві, у системі захисту рослин, у ветеринарній медицині.

2. Object of investigation: structural and functional peculiarities of polytene chromosomes of *Drosophila melanogaster* Meig. in relation to differences of genotype, influence of the external and internal factors, and displays of quantitative traits. Purpose of research: the investigation of structural and functional characters of polytene chromosomes in relation to differences of genotype, influence of environmental factors, biologically active substances, and displays of quantitative traits in *Drosophila melanogaster* Meig., and as for the possibility to use the polytene chromosomes as a test-system for estimation of action of the external and internal factors. Methods: genetical, cytogenetical, statistical. Theoretical and practical results, the novelty: The genetic variegation of polytene level of chromosomes in *Drosophila melanogaster* so as the influence of temperature conditions, larvae overcrowding, ecdysterone and juvenile hormone analogue – metopren, and vitamin B12 on this feature were first investigated. It was studied the influence of temperature, culture density and hormonal preparations on the puffing activity of polytene chromosomes. The relationship between the functional activity of chromosomes and differential fitness of lines and hybrids was shown. New data about the influence of genotype on the structural characteristics of chromosomes, concerning of heteropuffing on the regions of asynapsis, distinguishes of inbred lines and interlinear hybrids of *Drosophila* as for homologous and non-homologous conjugation of chromosomes were obtained. It was shown the influence of genotype and external factors on the displays of genetic instability caused by the phenomenon of unequal crossing over. New cytogenetical methods were elaborated: the methods of definition of ecdysone, juvenile hormone, and their analogues in cultural environment, the method of definition of activity of biologically active substance. Sphere of use: New methods are proposed to use in bee-keeping, silk worm-keeping, in a system of plant protection, and in veterinary medicine.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Атраментова Любов Олексіївна
2. Atramentova Lubov Oleksiivna

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.15

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вагін Юрій Вікторович
2. Вагін Юрій Вікторович

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.15

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бондаренко Юрій Васильович
2. Бондаренко Юрій Васильович

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.15

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вайсерман Олександр Михайлович

2. Вайсерман Олександр Михайлович

Кваліфікація: д.мед.н., 14.03.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Пілінська Марія Андріївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Пілінська Марія Андріївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.